

De vraag naar flexibel wonen neemt toe en het aanbod neemt af. Flexibel wonen houdt in dat mensen met autisme en een verstandelijke beperking deels thuis kunnen wonen én deels in een instelling. Logeërplekken zijn er echter steeds minder. Ook de regelgeving loopt achter op de veranderingen, waardoor bijvoorbeeld wachtlijsten langer worden.

Flexibel wonen is voor ons de ideale constructie

Door Pieter Reijntjes

Begeleider Emmely met Novia

'Mijn dochter Novia van vier jaar had een hele slechte start in haar leven met veel ziekenhuisbezoek', vertelt Diana Hornstra. 'Ze heeft vanwege haar autisme en een verstandelijke beperking 24/7 verzorging nodig en dat legt een grote druk op ons gezin.'

Om die druk te verlagen was er een enorme behoefte aan flexibel wonen, maar deze kon Diana niet gemakkelijk vinden. Daarnaast werd Novia regelmatig afgewezen door de complexe zorgvraag waar een instelling dan naar eigen zeggen niet op was voorbereid. Sinds twee jaar woont Novia door de week flexibel deels thuis en deels in logeërhuis De Wijde Wereld, dat wel de nodige flexibiliteit biedt en dat Diana via een Facebookgroep heeft gevonden. De financiering vindt plaats via de Jeugdwet.

Diana: 'Het is voor ons de ideale constructie. Er is duidelijkheid voor iedereen en deze oplossing verlicht de thuissituatie enorm.'

Eerste deeltijdkind

'Novia was twee jaar geleden ons eerste deeltijdkind. We lazen op Facebook de oproep van Diana en hebben toen direct contact gezocht', zegt Emmely Hakkert van De Wijde Wereld. 'Het ging ons aan het hart dat zij elders overal werd afgewezen of door de wachttijden niet terecht kon.'

Novia heeft bij ons een eigen persoonlijke kamer met haar eigen spullen. Vanuit een inschrijving van minimaal vier etmalen per week kan zij hier flexibel wonen. Vier etmalen per week, maar bijvoorbeeld ook de ene week drie en de andere week vijf etmalen; allerlei varianten zijn mogelijk.'

Emmely deelt de kamertjes niet, want zij wil dat Novia en ook andere deeltijdbewoners zich bij De Wijde Wereld thuis en veilig voelen. Dat betekent wel dat zij niet aan alle aanvragen kan voldoen. 'Wij moeten voortdurend lastige keuzes maken, maar op deze manier is deze plek er ook echt voor Novia.'

Persoonlijk contact

Emmely wil maatwerk bieden, maar dat is bijna niet meer mogelijk door de vele regels en constant veranderende wetten. Denk aan de Wet zorg en dwang, die soms maatwerk in de hulpverlening bemoeilijkt. Emmely:

'Novia verblijft momenteel bij ons via de Jeugdwet, maar een overstap naar de Vlz (Wet langdurige zorg) zou uiteindelijk beter passend zijn. Ook het zorgvervoer is bij kindjes als Novia vaak een uitdaging. Zij verblijven in twee gemeenten, waarbij beide gemeenten naar elkaar wijzen als de gemeentegrens van inschrijving wordt overschreden. Novia wordt nu op de dagen dat zij bij De Wijde Wereld woont door een vrijwilliger naar school gebracht, omdat de gemeenten er onderling niet met elkaar uitkwamen. Ondanks de veranderende zorgmarkt - waarbij wij ook moeten blijven voldoen aan de wet- en regelgeving - proberen we toch een zo goed mogelijk en passend aanbod te (blijven) leveren in een veilige en huiselijke omgeving. Korte lijnen en persoonlijk contact vinden wij erg belangrijk.'

'Logeren ontlast ouders die daardoor de intensieve zorg voor hun kind beter volhouden'

'Wij bieden wonen en beperkt logeren', zegt

Zorgbemiddelaar Nienke Bleeker van Ons Tweede Thuis. 'Vanaf vier etmalen per week is er sprake van wonen en dan organiseren wij als instelling de zorg. Bij logeren is maar een deel van de indicatie toegekend aan de organisatie, de overige zorg regelt de cliënt zelf, bijvoorbeeld via een pgb.'

Ons Tweede Thuis wil in het logeren maatwerk bieden, maar het aantal kamers is beperkt en voor nieuwe instroom is er weinig tot geen ruimte. 'Vroeger konden cliënten gebruikmaken van een apart logeërhuis, maar dat is twaalf jaar geleden gesloten, omdat er toen veel nieuwe mogelijkheden waren qua opvang, zoals vakantieopvang, weekenddagopvang en dergelijke. Hierdoor namen de logeervragen af.'

Goed plannen

Nienke: 'Nu horen onze logeërkamers elk bij een vaste woongroep en blijft de kamer voor de logerende cliënt iedere keer dezelfde, net als het zorgteam. We werken met standaardkamers, waar iedereen zijn eigen bak met spulletjes heeft. Daardoor weten de cliënten ook bij wie en waar ze gaan logeren. We kunnen niet aan elke logeervraag voldoen, want iemand moet wel bij een woongroep passen, bij een team met de juiste kennis. Op zich kunnen we deze kamers wel afwisselen, want de één wil twee dagen en een ander wil drie dagen logeren. Maar dat vraagt wel om een enorm goede planning. Het wonen kunnen we niet uitbreiden, we zitten aan het aantal bedden, en ook de wachtlijst voor logeren wordt langer.'

Aanloop naar vaste woonplek

Nienke krijgt positieve reacties over het logeren. Het ontlast de ouders die daardoor de intensieve zorg voor hun kind beter kunnen volhouden. Nienke: 'Uiteindelijk krijgen de cliënten een woonplek hier, maar door het logeren kunnen cliënten langer thuis blijven wonen, iets wat de overheid graag wil. Anders zouden er heel veel meer woonplekken nodig zijn. Door het logeren in de aanloop van een vaste woonplek leert iedereen - cliënt, ouders/verzorgers en team - elkaar ook beter kennen, zodat we heel goed weten wat iemand qua zorg nodig heeft.'

Facebookgroep Kleinschalige Logeeropvang
'Kleinschalige Logeeropvang! Vraag en Aanbod voor: PGB/WLZ/ZIN/Jeugdwet'

Dit is een Facebookgroep voor aanbieders van logeeropvang voor kinderen en jongeren in elke leeftijdscategorie en elke beperking.

Ons Tweede Thuis

Dit is een regionale zorgorganisatie in Noord-Holland die mensen met een beperking ondersteunt in wonen, werk- en dagbesteding en behandeling.

Peter Stallenberg van de Expertgroep ASS&VB:

'De vraag naar zorg voor mensen met autisme en een verstandelijke beperking is aan het veranderen. Waar het lange tijd gebruikelijk was dat iemand, soms al op jonge leeftijd, in een instelling ging wonen, blijven mensen nu langer thuis. Daar is ondersteuning op maat voor nodig. En logeren kan dan een passende vorm zijn. Het regeringsbeleid voor onze doelgroep is nog altijd gericht op hulp vanuit een instelling, waardoor de regelgeving achterloopt op de huidige veranderingen. Hopelijk verandert dit snel.'

Download de volledige flyer met kwaliteitsen van de Expertgroep ASS & VB via autisme.nl of scan de QR-code

Meer info over de NVA-Expertgroep Autisme & Verstandelijke Beperking:
[autisme.nl](mailto:expertgroepvb@autisme.nl) of mail naar: expertgroepvb@autisme.nl